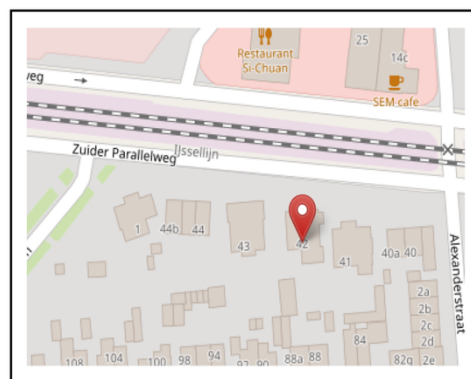

Villa
Zuider parallelweg 42
6882 AG Velp

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000461
Inschrijving register 15 december 2008
Kadastrale aanduiding Velp G 1673

Historie en ligging:

Deze ca. 1865-1875 gebouwde vrijstaande villa is een goed en redelijk gaaf bewaard voorbeeld van het nog sterk in de neoclassicistische traditie staande sobere eclecticisme van het derde kwart van de 19de eeuw. Typerend is de aan de Lodewijkstijlen ontleende ornamentiek zoals de kuiven de vensters. Het pand vormt een onderdeel van de vanaf de aanleg van de spoorweg Arnhem-Zutphen, in de jaren 1862-1865, tot stand gekomen, voornamelijk uit villa's bestaande lintbebouwing aan de langs de spoorlijn gelegen wegen in Velp (deze wegen zijn vrijwel alle gelijktijdig met de spoorweg aangelegd). De villa is hierbij gelegen in een der best bewaarde gedeelten van het spoorweglint (het andere deel wordt gevormd door de bebouwing aan de Kastanjelaan). De villa's aan lint dit werden gebouwd voor o.a. oud-Indischgasten die door het natuurschoon van de Veluwezoom werden aangetrokken. Het pand is met de voorgevel naar de spoorweg gericht doch ligt enigszins schuin ten opzichte van de weg, in de richting van Arnhem. Deze situering wordt veroorzaakt door de vermoedelijk op de Kerkallee georiënteerde kavelrichting. Het pand wordt omgeven door een deels verharde tuin.

Plattegrond en opbouw:

Het gepleisterde blokvormige pand is gebouwd op een rechthoekige plattegrond en heeft twee bouwlagen onder een afgeplat schilddak gedekt met betonpannen. Tegen een deel van de achtergevel een op een rechthoekige plattegrond opgetrokken aanbouw van twee bouwlagen onder een plat dak. Rondom lopende gepleisterde, grijs geschilderde plint.

De gevel wordt afgesloten door een hoofdgestel bestaande uit een architraaf, fries en een houten gekorniste kroonlijst, gedragen door bewerkte consoles, waarin de goot. Oorspronkelijk waren alle vensters voorzien van persiënnes (blinden) waarvan de nog aanwezige duimen getuigen.

Voorgevel:

Symmetrisch ingedeelde gevel ter breedte van drie traveeën waarvan de midden travee als licht vooruitspringt en als risaliet is opgevat. Horizontale geleding door waterlijsten ter hoogte van de lekdorpels van de vensters. Tussen begane grond en verdieping een geprofileerde cordonlijst. De op de hoek aangebrachte pilasters zijn op de begane grond geblokt met verdiepte gebosseerde velden (opus vermiculatum) en op de verdieping met centrelits motief (een cirkel tussen twee rechthoeken). De vensters zijn alle licht getoogd en ter hoogte van de bovenlichten voorzien van een omlopende lijst bekroond door een sluitsteen op de begane grond en een kuifstuk op de verdieping. Op de begane grond lopen deze lijsten door over de volle breedte. De begane grond heeft in de midden travee een ingangsportiek in een verdiept linker- en rechteras bevatten twee T-schuiframes.

Linker zijgevel:

In de linker travee vier kleine deels niet oorspronkelijke vensters. De midden travee heeft twee getoogde T-schuiframen. De rechtertravee heeft de begane grond een fraaie serre met in de borstwering opengewerkte gietijzeren balusters. Op de verdieping een T-schuifraam. In het dakschild een kleine niet oorspronkelijke dakkapel

Achtergevel:

De linker travee bezit op de begane grond een ingang in een recente aanbouw. Links hiervan een klein rond venster en een idem vierkant venster. De travee heeft op de verdieping een licht getoogd T-schuifraam. Geheel links een niet oorspronkelijk tweedelig venster. De symmetrisch ingedeelde achtergevel van de aanbouw heeft in het midden een gemetselde trap met bordes en openslaande dubbele deuren. Ter weerszijden een door een rollaag afgesloten tweelicht venster met tienruits draairamen. De verdieping heeft twee drielicht vensters met vieruitsramen met een horizontale roeden verdeling en als klapparamen uitgevoerde enkelruits bovenlichten.

Rechter zijgevel:

De midden travee heeft een kelderlicht waarboven op de begane grond een licht getoogd enkelruits schuifraam en op de verdieping een idem T-schuifraam. Rechts een niet oorspronkelijke recht gesloten opgeklampte houten deur.

Interieur:

Vestibule met geornamenteerd stucplafond en tocht pui met half rond bovenlicht met glas met kantwerkachtige decoratie. De gang heeft een witmarmeren vloer. Oorspronkelijk trappenhuis met trapeuning met gietijzeren balusterachtige spijlen en een bewerkte houten eindbaluster in van de Lodewijkstijlen afgeleide vormen met vruchten en acanthusblad motieven. Geprofileerde deuromlijstingen. Tijdens de inventarisatie was het niet mogelijk de kamers te bekijken; mogelijk zijn er nog kamers waarin de oorspronkelijke geornamenteerde stucplafonds alsmede de marmeren schoorsteenmantels bewaard zijn gebleven.

Reden van plaatsing:

Het pand bezit stedenbouwkundige waarde:

- als karakteristiek en beeldbepalend onderdeel van de grotendeels gaaf bewaard villabebouwing aan het zuidelijk deel van de Zuider Parallelweg tussen de Larensteinselaan en de Ommershofselaan uit de tweede helft van de 19de eeuw (ensemblewaarde).

Het pand bezit architectuurhistorische waarde:

- omwille van de gaaf bewaarde hoofdvorm, de detaillering en het materiaalgebruik.

Voldoet aan de basisnormen a en b alsmede aan de meerwaarden 1b, 1d, 2a, 2c en 2a. Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 1, sub a, b en c van de gemeentelijke monumentenverordening.

Voorgevel – 2016 Foto: Jeannette Maandag / fotoclub Veluwezoom. © CC BY-NC-ND